

RĂSPUNSURILE COMISIEI EUROPENE LA RAPORTUL SPECIAL AL CURȚII DE CONTURI EUROPENE:

“SPRIJINUL ACORDAT DE UE SECTORULUI TURISMULUI: ESTE NEVOIE DE O ORIENTARE STRATEGICĂ NOUĂ ȘI DE O ABORDARE MAI BUNĂ ÎN MATERIE DE FINANȚARE”

SINTEZĂ

V. (prima liniuță) La 10 martie 2020, Comisia a adoptat o nouă Strategie industrială¹ pentru a ajuta industria europeană să dea tonul în materie de transformare verde și digitală și să impulsioneze competitivitatea globală și autonomia strategică. Ca urmare a experienței pandemiei de COVID-19, actualizarea Strategiei industriale a UE din 5 mai 2021 scoate în evidență nevoia de a accelera și mai mult tranziția verde și digitală și de a spori reziliența ecosistemelor industriale ale UE. În acest scop, Comisia propune, ca instrument esențial de colaborare în scopul transformării ecosistemelor industriale, co-crearea, împreună cu părțile interesate, a unor parcursuri de tranziție. Se acordă prioritate ecosistemelor care se confruntă cu cele mai importante provocări și care au fost cel mai grav afectate de criză, începând cu turismul. Parcursurile de tranziție vor permite identificarea amplitudinii acțiunilor și a provocărilor, inclusiv, de exemplu, a investițiilor sau a nevoilor în materie de tehnologii, pentru a însoți tranziția industriei către 2030 și după această dată.

În iunie 2021, Comisia a publicat documentul „Scenarii pentru co-crearea unui parcurs de tranziție pentru turism către un ecosistem mai rezilient, mai inovator și mai durabil”(Scenarios towards co-creation of transition pathway for tourism for a more resilient, innovative and sustainable ecosystem)², lansând astfel un proces de co-creare a unui parcurs de tranziție pentru turism, lucru care va permite să se lucreze la o Agendă europeană pentru 2030.

În ceea ce privește punerea în aplicare, finanțarea din partea UE va ajuta sectorul turismului să contribuie la îndeplinirea obiectivelor de durabilitate, reziliență și digitalizare a ecosistemului. Ecosistemele, inclusiv cel turistic, vor face obiectul unei monitorizări în cadrul Raportului anual privind piața unică, ca o continuare a Strategiei industriale a UE.

Statele membre au posibilitatea de a finanța investiții și reforme, inclusiv în sectorul turismului, în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, ca parte a planurilor lor naționale de redresare și reziliență (PNRR). Dintre cele 26 de Planuri naționale de redresare și reziliență prezentate oficial Comisiei până în prezent, cinci planuri conțin componente dedicate turismului, iar alte unsprezece includ măsuri legate de turism.

(A doua liniuță)

Programele operaționale aferente FEDR selectează și utilizează indicatori de realizare comuni și specifici care sunt relevanți pentru tipurile de acțiuni pe care le planifică. Datele privind categoriile arată că intervențiile legate de turism se ridică la mai puțin de 5 miliarde EUR (2020). Această sumă include mai multe tipuri de acțiuni, ceea ce înseamnă că toate contribuie la creșterea numărului de vizitatori (creștere reflectată de indicatorul de realizare comun CO09).

² Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD (2021) 164 final din 21.6.2021.

În plus, statele membre pot utiliza indicatori specifici programului, care pot reflecta alte tipuri de realizări care țin de intervențiile în domeniul turismului. Prin urmare, în funcție de natura acțiunilor din cadrul programelor, pot fi utilizați alți indicatori de realizare mai relevanți.

Utilizarea indicatorului comun de realizare pentru turism este determinată de relevanța acestuia în ceea ce privește tipurile de activități puse în aplicare de programe și sumele alocate activităților. Din cauza sumelor relativ limitate care au fost investite în activități turistice, nu s-a ajuns la o utilizare pe scară largă a indicatorilor pentru turism.

Pentru perioada de programare 2014-2020, legislația nu a prevăzut indicatori comuni de rezultat (de impact) și, prin urmare, nu a fost posibilă agregarea rezultatelor. Pentru perioada de programare 2021-2027, o schimbare importantă este legată de introducerea unor indicatori comuni de rezultat (de realizare).

VI. Comisia acceptă ambele recomandări.

OBSERVAȚII

34. În fața provocărilor tot mai mari, Comisia alocă resurse cât mai eficient posibil pentru a asigura punerea în aplicare corespunzătoare a politicii în domeniul turismului.

În perioada menționată, în special între 2013 și 2017, Comisia, împreună cu toate instituțiile, a fost obligată să își reducă schema de personal cu 5 %, pentru a respecta Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013³. Acest lucru a necesitat reorganizarea activității în multe departamente ale Comisiei.

În plus, pe lângă unitatea „Turism și industria textilă”, la care face referire Curtea de Conturi Europeană, Comisia subliniază că la activitatea privind ecosistemul turistic contribuie mai multe entități, servicii și organisme ale Comisiei. Printre acestea se numără, în special, echipele responsabile de politica privind IMM-urile; economia verde și circulară; transformarea digitală; economia de proximitate, economia socială și industriile creative; competențele, serviciile și profesiile, precum și relațiile dintre statele membre, dar și serviciile responsabile de conectivitate, politica regională, transport, redresare, cultură și sport, precum și multe altele.

37. Există o strânsă cooperare cu statele membre în activitatea de elaborare a unei agende europene, în scopul de a asigura o coerență între strategiile naționale și strategia comună a UE, în special prin intermediul Comitetului consultativ pentru turism.

59. Comisia subliniază că scopul orientărilor tematice specifice nu a fost acela de a oferi orientări detaliate pentru evaluarea socioeconomică a proiectelor.

61. Răspuns comun la punctele 61, 62 și 63:

Programele operaționale ar trebui să selecteze și să utilizeze indicatorii relevanți pentru tipurile de acțiuni. Indicatorul comun de realizare pentru turism acoperă o dimensiune specifică a realizărilor legate de turism și este posibil să nu fie relevant pentru toate investițiile în turism.

Atunci când indicatorii comuni disponibili nu sunt relevanți, există și posibilitatea ca programele operaționale să creeze și să utilizeze indicatori de realizare specifici programului.

Comisia publică anual valorile pe care le raportează programele în ceea ce privește indicatorii comuni de realizare și le pune la dispoziție pe Platforma de date deschise.

³ ACORDUL INTERINSTITUȚIONAL din 2 decembrie 2013 dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară (2013/C 373/01).

Pentru perioada de programare 2014-2020, legislația nu a prevăzut indicatori comuni de rezultat (de impact) și, prin urmare, nu a fost posibilă agregarea rezultatelor. Pentru perioada de programare 2021-2027, o schimbare importantă este legată de introducerea unor indicatori comuni de rezultat (de realizare).

64. Scopul Indicatorului comun de realizare pentru turism nu a fost acela de a acoperi toate tipurile de realizări ale investițiilor în turism.

Evaluarea *ex post* a politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020 va acoperi investiții de aproximativ 350 de miliarde EUR, din care investițiile legate de turism reprezintă aproximativ 1,4 %.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Recomandarea 1 – Elaborarea unei strategii post-COVID-19 în domeniul turismului, care să vizeze în mod explicit sprijinirea investițiilor care contribuie la o formă a turismului mai durabilă

Comisia acceptă recomandarea.

Aceasta este în concordanță cu eforturile în curs de elaborare a unei Agende europene în materie de turism pentru 2030, care să meargă dincolo de sprijinirea investițiilor care contribuie la o formă mai durabilă de turism. Pe lângă durabilitate, principalele obiective sunt reziliența și digitalizarea. Comisia a lansat un proces de co-creare pentru parcursul de tranziție pentru turism, ceea ce va înlesni demersurile în vederea unei Agende europene pentru 2030.

Recomandarea 2 – Sprijinirea statelor membre în adaptarea procedurilor lor de selecție a proiectelor pentru a sprijini această nouă orientare strategică

Comisia acceptă recomandarea.

În conformitate cu articolul 73 din Regulamentul privind dispozițiile comune⁴, definirea criteriilor de selecție și selectarea proiectelor țin de responsabilitatea autorităților de management. În acest sens, autoritățile de management ar trebui, printre altele, să se asigure că operațiunile selectate respectă programul, inclusiv coerența acestora cu strategiile relevante care stau la baza programului, precum și că au o contribuție eficace la îndeplinirea obiectivelor specifice ale programului.

În conformitate cu articolul 40 alineatul (2) din Regulamentul privind dispozițiile comune, metodologia și criteriile utilizate pentru selectarea operațiunilor trebuie să fie aprobate de comitetul de monitorizare. Reprezentanții Comisiei participă la lucrările comitetului de monitorizare, cu rol de monitorizare și consultativ [Articolul 39 alineatul (2) din Regulamentul privind dispozițiile comune]. Cu toate acestea, nu există nicio obligație legală ca recomandările Comisiei să fie luate în considerare și puse în aplicare.

În plus, criteriile de selecție specifice depind de logica de intervenție a programului în cadrul căruia se acordă sprijin proiectelor din domeniul turismului [a se vedea în special articolele 22, 28 și 29 din RDC, precum și considerentele 30 și 39 din Regulamentul privind FEDR].

⁴ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.

Comisia este pregătită să disemineze noile orientări strategice și principiile directe propuse în temeiul recomandării 2 în cadrul grupului de experți privind Regulamentul privind dispozițiile comune, grup în cadrul căruia sunt reprezentate statele membre. Statele membre ar trebui să ia în considerare aceste orientări strategice și principii directe, având în vedere contextul local și prioritățile programelor, atunci când definesc criteriile de selecție a proiectelor în conformitate cu dispozițiile articolului 73 din Regulamentul privind dispozițiile comune.

Pe baza nevoilor identificate de statele membre și la inițiativa acestora, autoritățile de management pot utiliza asistența tehnică disponibilă în cadrul programelor lor pentru a sprijini pregătirea proiectelor, de exemplu în ceea ce privește analiza cererii sau aspectele legate de cooperare.

(a patra liniuță) În sfârșit, în temeiul articolului 73 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul privind dispozițiile comune, autoritatea de management trebuie să verifice dacă beneficiarul dispune de resursele și mecanismele financiare necesare în vederea asigurării sustenabilității financiare a acțiunii.

77. Utilizarea indicatorului comun de realizare pentru turism este determinată de relevanța acestuia în ceea ce privește tipurile de activități puse în aplicare de programe și sumele alocate activităților. Din cauza sumelor relativ limitate care au fost investite în activități turistice, nu s-a ajuns la o utilizare pe scară largă a indicatorilor turistici.

Pentru perioada de programare 2014-2020, legislația nu a prevăzut indicatori comuni de rezultat (de impact) și, prin urmare, nu a fost posibilă agregarea rezultatelor. Pentru perioada de programare 2021-2027, o schimbare importantă este legată de introducerea unor indicatori comuni de rezultat (de realizare).